

Stříbrné Hory – Pekelská štola

Popis:

Těžba a průzkum polymetalických rud v horninách moldanubika

Podrobný popis:

Historie důlního díla Pekelská štola není přesně známa. Prokazatelně se zde těžilo v 17. století, velmi pravděpodobně však počátky dobývacích prací spadají do středověku. Poslední báňské práce zde proběhly v padesátých letech minulého století, kdy byl na lokalitě proveden rozsáhlý geologický průzkum. Těžba však nebyla nikdy zahájena pro ekonomicky nízkou hodnotu ložiska.

V sedmdesátých letech byla vstupní část Pekelské štoly používána jako prostor pro zrání některých druhů sýrů. Dnes je vstup do štoly uzavřen a je možný pouze přes soukromý objekt při patě svahu. Spodní patra důlního díla jsou zaplavena, přístupné části mají délku 527 metrů.

Zrudnění je typickým představitelem kyzové polymetalické mineralizace, která je geneticky spojována s dozvuky variské orogeneze v metamorfovaných horninách moldanubika. Vysokoteplotní zrudnění vznikalo při teplotách asi 350 °C až 400 °C z relativně slabě mineralizovaných vodných roztoků. Hlušina je téměř výhradně tvořena křemenem, karbonáty jsou vzácné. K typickým rudním minerálům, které tvoří i masivní polohy, patří pyrit, pyrhotin, arzenopyrit a tmavý sfalerit, obsahující běžně přes 10 hm. % Fe. Další rudní nerosty (galenit, chalkopyrit, tetraedrit, markazit, argentit, pyrargyrit, kasiterit, stanin) jsou většinou jen vtroušené nebo dosahují pouze mikroskopických rozměrů.

Přímo ve štole nebo i na okolních haldách můžeme pozorovat recentní tvorbu typických druhotných minerálů, které vznikají v důsledku povrchového zvětrávání sulfidů. Haldy jsou běžně zbarveny rezavě hnědým limonitem nebo nápadně žlutým jarositem. K rozšířeným minerálům hald patří čiré, jehlicovité, až 1,5 cm dlouhé krystalky sádrovce, zelené a zelenohnědé povlaky skoroditu nebo další druhotné nerosty arzenu. Zajímavostí štoly je bohatý výskyt schwertmannitu – druhotného síranu železa. Najdeme jej v různých morfologických podobách, jako jsou například povlaky, stalagmity, stalaktity nebo brčka. Schwertmannit vzniká srážením ze silně kyselých síranových vod s vysokým obsahem železa, jejichž výtok můžeme vidět pod domkem, který uzavírá vstup do štoly. Dříve byl schwertmannit označován různými názvy jako glockerit nebo siderogel. Bylo však zjištěno, že se jedná o hydratovaný síran železa s vlastní krystalovou strukturou a byl tedy uznán jako samostatný minerál.

Region: Havlíčkovobrodsko

Město: Stříbrné Hory

URL:

Zpřístupnění: volně přístupné

Bezbariérový přístup: ne

GPS: 49°36'28,500''N, 15°42'9,240''E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49,15&z=12>

Obrázky:

